

Y I L D I Z Ü N İ V E R S İ T E S İ

FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TÜRK TURİZMİNDE KONAKLAMA YAPILARI
VE

TATİL KÖYLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

"BODRUM'DA BİR TATİL KÖYÜ TASARIMI"

II CİLT

Y Ü K S E K L İ S A N S T E Z İ

MİM. MÜFİT DENİZCİ

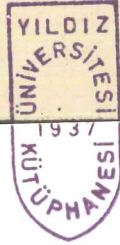

İ S T A N B U L 1988

YILDIZ
UNİVERSİTESİ
KÜTÜPHANESİ
1937

YILDIZ UNİVERSİTESİ
GENEL KİTAPLIĞI

Kot : R 151 277/2
Alındığı Yer : Fen Bil. Ens.
Tarih : 12/6/1989
Fatura : -
Fiatı : 5000 TL.
Ayniyat No : 1/15
Kayıt No : 46258
UDC : 378.242-711.55
Ek :

+

İ Ç İ N D E K İ L E R

6 . BİR ÖNERİ " BODRUM'DA BİR TATİL KÖYÜ TASARIMI "

- 6.1. Problemin Tanımı
- 6.2. Yatırımcı İstek ve Eğilimlerinin Belirlenmesi
- 6.3. Kullanıcı İstek ve Eğilimlerinin Belirlenmesi
 - 6.3.1. Eğilimler,İstekler ve Alışkanlıkların Belirtilmesi
Amacıyla Yapılan Anket ve Karşılıklı Görüşmeler;
 - 6.3.2. Anket ve Görüşmelerin Tasnifi, Sonuç
- 6.4. Tasarımın Gerçekleştirileceği Bölge ve Yakın Çevrenin Fiziksel İncelenmesi (Tarih,Ekonomik Özellikler,Lokal Törelere, Alışkanlıklar,Yüresel Malzeme,Sivil Mimari)
- 6.5. Coğrafi Veriler (Arsa Konumu, İklim, Güneş , Ulaşım vb.)
- 6.6. İhtiyaç Programının Ortaya Konulması
- 6.7. Proje Ana Kararlarının Belirtilmesi
 - 6.7.1. Tasarımı Oluşturacak Ana Mekanların yada Fonksiyon Gruplarının İlişkileri
 - 6.7.2. Genel Ulaşım Kararları
- 6.8. İdeal Konut Tiplerinin ve Anahtar Birimlerinin Tespiti
 - 6.8.1. Tip Planlar
 - 6.8.2. Seçilen Tip Planların Oluşturdukları Birleşme,Üreme Olanaklarının Etüdü

7 . GENEL YERLEŞİM PLANI 1 / 500

- 7.1. Projenin Açıklanması
7.2. Sonuç

6.1. Problemin Tanımı :

Muğla ili ,Bodrum ilçesi Gökçebel mevkiinde yapılması düşünülen tatil köyünün tasarlanması ana amaçtır.Bu amaç adına yatırımda bulunacak kişi yada kuruluş yine bu amaç ile Üçyüz üyelik bir kooperatif kurmuştur.Bu kooperatifin sağlayacağı iktisadi ve ekonomik olanaklar sayesinde oluşturacağı otel, devre kiralık konutlarla bu yatırımdan kâr beklenmektedir.

6.2. Yatırımcı İstek ve Eğilimlerinin Belirlenmesi :

Yukarıda belirtildiği gibi bu amaç doğrultusunda bir araya gelen yatırımcı grubun genel istekleri şu şekilde sıralandırılabilir ;

- 1 - Üçyüzelli adet konaklama birimi (yaklaşık 85 - 90 m² civarında)
- 2 - Üçyüzelli - dört yüz yatak kapasiteli turistik otel,
- 3 - Bir yat limanı, bu yat limanında teknelere hizmet verebilecek servisler,
- 4 - Oluşturulacak tatil köyünün yönetimi,dahili satışlardan ve sağlanacak ambiyans doğrultusunda oluşturulacak dinlenme ve eğlenme mekanlarının işletilmesi.

Bu amaçlar çerçevesinde hazırlanacak tatil köyü yatırımcı nazarında doğal olarak bir gelir kaynağı, ticari bir işletme niteliğindedir. Bunun dışında yapılacak tasarımda hukuki yaptırımların dışında tasarımcıdan ayrıcalıklı istekleri yoktur.Hatta tasarımcının grubu yönlendirmesi, motifize etmesi beklenmektedir.

6.3.Kullanıcı İstek ve Eğilimlerinin Belirlenmesi

Tasarımı kullanacak olan bireylerin yada ailelerin istekleri, genel eğilimleri, alışkanlıkları(bu amaçla yapılan anket ve karşılıklı görüşmelerin ortaya konulması) .

Gelişmiş birçok ülkede insanlar günlük kapitalist ilişkilerin verdiği monotonluktan kurtulmak için seyahat ederler.

Özellikle sanayi devriminin getirdiği çalışma hayatındaki yoğunluk bir süre sonra çalışanlarda belirgin bir iş günü kaybına neden olmuştur.0 güne dek yalnızca burjuva sanafına özgü bir tutum olan gezme, paralel kıtalar arası turlar ve kazandırdığı kültür bu andan itibaren ilk kez İngiltere'de işçi sınıfı sistemli olarak Fransa kıyılarına tatile yollanmıştır.Doğal olarak bu arada gelişen taşıma araçlarının da turizme yaptığı katkıyla belirtmek gerekir.

Bugün endüstrileşmiş toplumlarda insanların mekanla ilişkileri son derece geçici, üstün körudür.Çoğunlukla işyeri ile ev arasındaki gidiş geliş, yoğun trafik, gürültü bireyin dengesini olumsuz yönde etkiler.Tüm yıl boyunca yaşanan gerilim 1-1.5 aylık tatilin kutsanmasına yeter.

6.3.1. Eğilimler İstekler ve Alışkanlıkların Belirtilmesi

Amacıyla Yapılan Anket ve Karşılıklı Görüşmeler

Bu proje çalışmasının ve yatırımın hedeflediği Türkiye'deki orta sınıf kesim içinde aynı durum geçerlidir.Yukarda sözü edilen çalışmanın gerekliliği olarak kooperatif üyeleri yada yazlık konut sahibi olmak isteyen çeşitli meslek, yaş grubu, farklı kültür düzeyindeki kişilerle yapılan anket ve karşılıklı görüşmelerin sonucu aşağıdadır.

Sorular

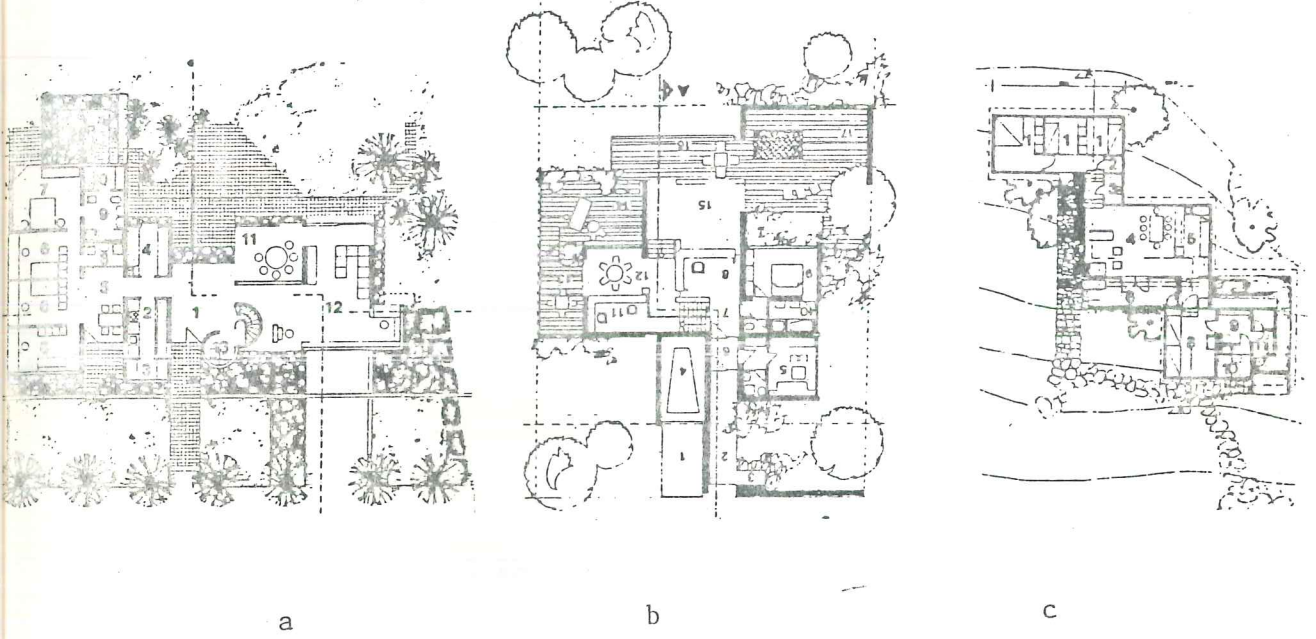
1. Mesleğiniz ve yaşıınız
2. Eğitim durumunuz
3. Tatili aşağıdaki hangi amaç için isterisiniz ?
 - a. Kafanızı dinlemek, kendinize gelmek
 - b. Alışla gelmiş günlük yaşamın dışına çıkmak

- c. Güç tazelemek
 - d. Kafa dengi insanlarla birlikte olmak
 - e. Hiçbirşey yapmamak bol bol istirahat etmek
 - f. Sevilen yakınlarla zaman ayırabilmek
 - g. Bol bol eğlenmek hoşça vakit geçirmek
 - h. Yeni insanlarla tanışmak
4. Nerede tatil yapmak istersiniz?
- a. Bir göl kıyısında
 - b. Bir dağ köyünde
 - c. Deniz kıyısında, kumsalda
 - d. Mısır'da
5. Tatiliniz için bütçenizden ne kadarlık bir harcama yaparsınız?
- a. 100.000TL
 - b. 200.000TL
 - c. 300.000TL
 - d. Daha fazla
6. Tatilde çoğunlukla birlikte olduğunuz aile bireyleri kimlerdir ?
7. Tatil konutunuzun nerede olmasını istersiniz?
- a. Antalya'da
 - b. Karadeniz'in bir kıyı kasabasında
 - c. Bodrum
 - d.
8. Tatile giderken yanınıza en öncelikli olarak aşağıdakilerden hangisini alırdınız?
- a. Deniz topunuz, yüzme malzemeniz
 - b. Giyim eşyanız
 - c. Kitabınız

d. TV, radio

e. Oyun kağıtları, tavlânızı

9. Aşağıdaki konutlardan hangisinin sizin tatil konutunuz olmasını isterdiniz?

10. Otomobiliniz var mı, tatile giderken otomabilinizle mi gidersiniz ?

11. Bu yıl tatil için ne kadarlık bir zaman süresi ayırdınız?

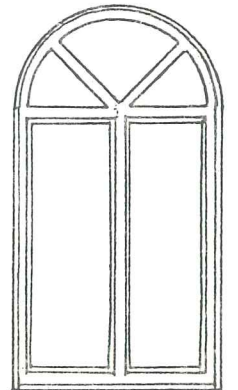
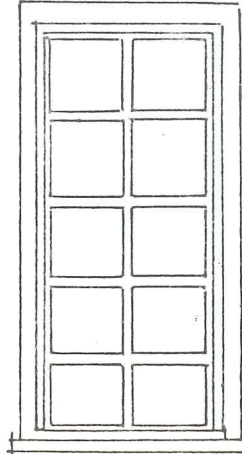
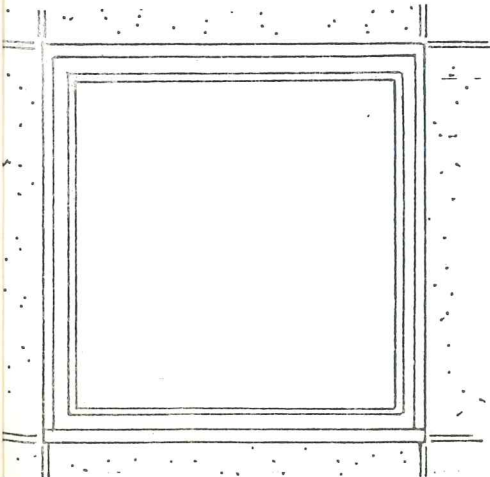
a. Bir hafta

b. Onbeş gün

c. 1 ay

d. Daha fazla

12. Aşağıdaki pencerelerden hangisinin tatil konutunuzda yer almasını istersiniz ?

13. Bana bir tatil evi çizermisiniz, tatil konutunuzla ilgili bir fantaziniz var mı?

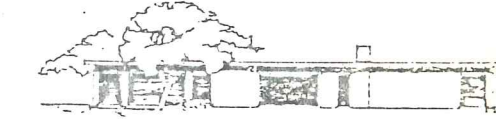
14. Aşağıdaki evlerden sizce en güzeli hangisi?

a

b

c

15. Bir tatil köyünde ne gibi eğlence ve dinlenme olanakları olmalı?

6.3.2. Anket ve Görüşmelerin Sonucu, Tasnifi

Yukarıdaki sorulara, karşılıklı yapılan görüşmelerde şu cevaplar ve sonuçlar alınmış ve bu görüşme için altmış adet suje kullanılmıştır.

Görüşülen otuz kişiden serbet meslek sahibi % 40(24 kişi), ücretli eleman memur % 20 (12 kişi), öğrenci % 10(6 kişi), ev hanımı % 30 (18 kişi) gruplar halindedir.

Eğitim durumu yüzdeleri % 30 (18 kişi) yüksek öğrenim görmüş, % 45 (27 kişi) orta öğrenim, % 25 (15 kişi) ilk öğrenim görmüş kişilerdir

3. Nolu soruya verilen yanıtlarda

a.Kafamı dinlemek kendime gelmek,

Seçeneği en fazla oy alan istekti % 70

Bunu dışında özellikle yaşı 25 ve altı olan grup

g.Bol bol eğlenmek, hoşça vakit geçirmek

— h. Yeni insanlarla tanışmak

Seçeneklerini kendilerine yakın buldular

4. Nolu soruya verilen yanıtların % 80'i tatilini deniz kıyısında geçirmeyi yeğliyorlar.

Eğitimi daha düzeyli olan 2 kişi tatilin egzotik yönünün ağırlığından söz ederek tatillerini Mısır, Uzak doğu yada Kutuplarda geçirmek istediklerini belirtmişlerdir.

5. Tatiliniz için ne kadarlık bir harcama ön görürsünüz sorusuna sujeler çoğunlukla aylık gelirlerinin çok üstünde sayılarla yanıt verdiler. Bu abartmanın iki nedeni vardır. Birincisi orta sınıfta tatile çıkma ve para harcama bir tür statü berleyiciliği yaparken diğer bir neden bir çeşit özlemi ifade etmekte, tatile gitmek her istediğini ekonomik bir kısıtlama olmaksızın yapabilmek.

6. Tatile aile bireylerinden kimlerle gidildiği sorusu çoğunlukla Robinson'a öykünen bir tavır içinde "yalnız gitmek isterim, fakat ailemle gideriz" şeklinde oldu.

7. Tatil konutunuzun nerede olmasını istersiniz sorusuna verilen yanıtların % 90'lık bölümü Bodrum ve Marmaris'te odaklandı. Daha önce Bodrum ve Marmaris'e gitmemiş olan sujeler bile aynı cevabı verdiler.

Bu durum toplumun özellikle orta sınıfın basın yayın organları ve gündemdeki moda davranışların özendirmelerine, empozelerine ne kadar açık ve duyarlı olduklarının kanıtıdır.

8. Tatile giderken yanınıza öncelikli olarak aşağıdakilerden hangisini alırsınız ?

a. Deniz tepu, yüzme malzemeleri	dört kişi
b. Giyim eşyalarını	altı "
c. Kitaplarımı	onbir "
d. TV, radio	otuz "
e. Oyun kağıtları, tavla	dokuz "
Dağılımı ile cevap verdiler	

9. Bkz soru 14

10. Otomobiliniz var mı, tatile güderken otomobilinizle mi gider
sınız ?

Sujelerin % 60'lık bölümü oto sahibi ve bu 36 kişiden 30 kişi
tatile giderken arabalarını mutlaka beraberlerinde götürüyorlar. Onlara
 ihtiyaçları olmasada bir toplumsal statü belirtisi olan otomobili yanları
ndan ayırmak istemiyorlar.

11. Tatil için ayrılan süre doğal olarak eserb  st meslek sahib
lerinde 1-1.5 ay olurken   cretlilerde onbeş g  nle sınırlanma eğiliminde.

12. Pencere örneklerinden en çok ilgiyi çeken c) maddeli çok
parçalı doğrama oldu. Bu do  ramanın küçük, çok parçalı birazda arabesk
olması beğenileri toplamaya neden oldu ayrıca görüşülen s  jelerden ya  
ları 30 ve üstü olan orta öğrenim ağırlıklı ke  im kapı ve pencerelerdeki
kemer formuna tutkun konutlarında yada çevrelerinde kemerli     leri daha
Çok ilgi topladığını belirttiler.

15. Bir tatil evi   izermisiniz? sorusuna yanıtlar son derece
yetersizdi. süjelerin çoğu düşündüklerini çizgiden çok kelimelerle ifade
yolunu seçtiler.

Bunlardan bazıları şunlardır.

Açık mutfak, kemerli i   hacimler, doğal taş duvarlar, şömine
yada barb  k  , merdivenli konutlar yani yaşam bölümleri zemin katta, yatma
fonksiyonlarını yerine getirecek hacimler üst katta olan dubleks konutlar

Tatil konutları ile ilgili fantazilerin çoğu yalı tipi konut-
larda birleşti, sabah uyarınca yatak odasından denize yada havuza atlamak
balkonda otururken hemen önünde havuzun yada denizin yer alması gibi bu
fantazilerden biride yatak odasında tavandaki camek  ndı. Böylelikle yatılan
yerden yıldızları görüşmenin yada yağmurunu dinlemenin tadına varılacaktı.

14. Dokuzuncu sorudaki plan altarnatiflerinin cepheleeri ond  r-
d  nc   soruda verilmişti.

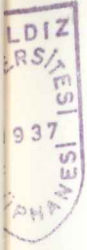
Fakat sujelerin meslek dışından olmalarından olsa gerek, çoğunluk secilen plan tipi ile seçilen cephe ayrı binalardan oldu. Dokuzuncu sorudaki a. şıkında yer alan serbest planlı konut % 70'lik beğeni kazanırken, cephe rolevelerinden b. şıkındaki otantik Bodrum evi en çok ilgiyi topladı. % 10'luk bir azınlık ki (hepsi kadın sujeler) tutarlı sonuçları buldular. Bunların arasında 9. soru(a) seçeneğini ve 14. soru (c) seçeneğini seçenler çoğunlukta idi.

Sınırlı sayıda suje kullanılarak yapılan anket sonuçlarını şu şekilde özetleyebiliriz.

Bugün toplumumuzda tatil bir lux değil her kesimini ilgilendiren, aktivitesini gün geçtikçe arttıran bir olgudur.

Toplumumuzun orta sınıfı yada küçük burjuvasında çoğu konuda olduğu gibi neden sonuç ilişkisi kurulmaksızın tatil olayına bir dizi şartlanma ile bakılmakta, bu şartlanmalar tatilin nerede, nasıl yapılacağından tatil olgusunun algılanmasına dek uzanmaktadır.

Bu kesim için organize tatil bölgeleri yaratılmalı toplu dinlenmeler, eğitim, kültür alış-veriş imkanları verilmelidir, iç turizm teşvik edilmelidir.

6.4. Tasarımın Gerçekleştirileceği Bölge ve Yakın Çevrenin İncelenmesi

Kentteki yaşama biçiminde yerleşim diğerinden kaynaklanan bir çeşitlilik göstermektedir. İlçe müfusunun yoğunlaştığı kıyı kesimlerinde devingen çevre etkileşimiyle çağdaş değerlere açık toplumsal ilişkiler gelişirken içlerlere gidildikçe geleneksel yapının kırsal kesim yaşantısı belirginleşmektedir.(3)

Bu ayırım mimaride de kendini ortaya koyar, Kıyı bandındaki geleneksel konutların iç bölgedeki geleneksel konutlardan net bir ayrımı vardır. Kıyı evleri dah alçak gönüllü spontane bir özellik gösterirken il merkezindeki yapılarda bir tür simetri beşik çatı cephe süsleri ile statü tücü biraz anıtsal sayılabilir.

Bodrum ve çevresinde; kule, musandıralı ve sakız tipi olmak üzere üç tür konut yaygındır. Kule evlerin yapımı çok eskilere iner. Bodrum Kalesi'ndeki eski yerleşmeden dışa çıkıldığında yapılanlar ilk örnekleri oluşturur. Bu yapıların altı ahırdır, oturma yeri üsttedir; buraya dışarıdan basamaklarla çıkılır. Girişin poyraza bakması ilginçtir. Damlaları kalé gibi sivri mazgal dişleriyle çevrilidir.

Kule evlerinden sonra musandıralı yapı geleneği yaygınlaşmıştır. Taımla uğraşanlar daha çok bu türü yeğlemektedir. Bunlar, taştan, dikdörtgen planlı yapılardır. Uzun yüzde köşeye yakın olan girişten alat ev denilen yer katına geçilir. Kapının bir yanında ocak, yunmalık, öbür yanında ise kiler, ambar vb bölümler vardır. Kiler ve ambarın üstü ocaklı kerevetli oturma yeridir. Buraya, girişin yanındaki basamaklarla çıkılır. Oturma yerinden basamaklarla musandıraya geçilir. Musandıra hem yüklük, hem de yatma yeri işlevindedir. Buradan pencereyle dama geçilir. Bu ilginç yapılaşmayla havanın ev içinde dolaşımı kolaylaştırılmaktadır.

Sakız tipi evler de benzer ölçülerdedir. Giriş güneye bakar,

sağında ve solunda birer oda vardır. Arkadaki basamaklarla üst kata çıkılır. Bu kat, üstü örtülü, çıkmalı "ayazlık" ve yanlarda odalardan oluşmaktadır. "Alt ev " de (yerkatı) ocak, yunmalık vardır.

Kışları günlük yaşam yerkatında ki odalardan birinde geçer. Küçük dikdörtgen pencereli odalar, içeriye doğru genişler; tümü ahşap kenpenkdir. Cam yeni kullanılmaya başlanmıştır. Pencerelerin dış köşelerine çiçek saksıları için kayrak taşından çıkıntılar yapılmıştır.

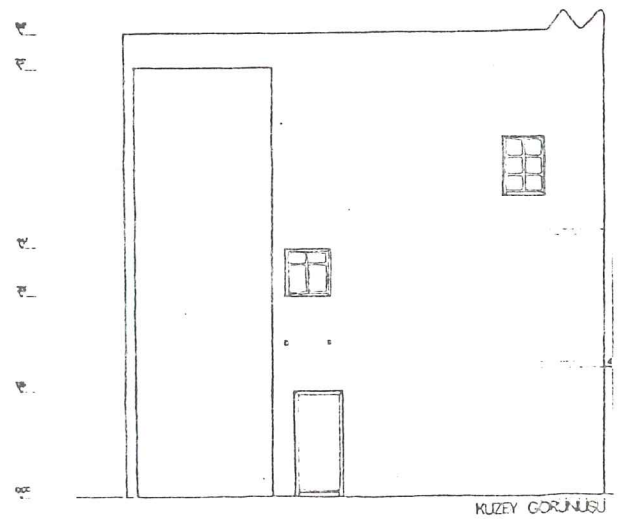
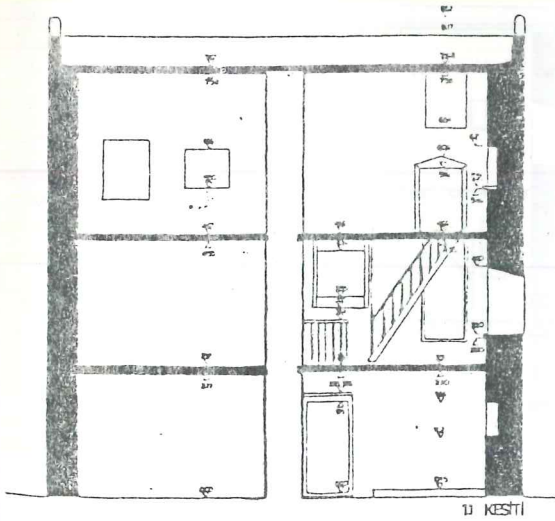
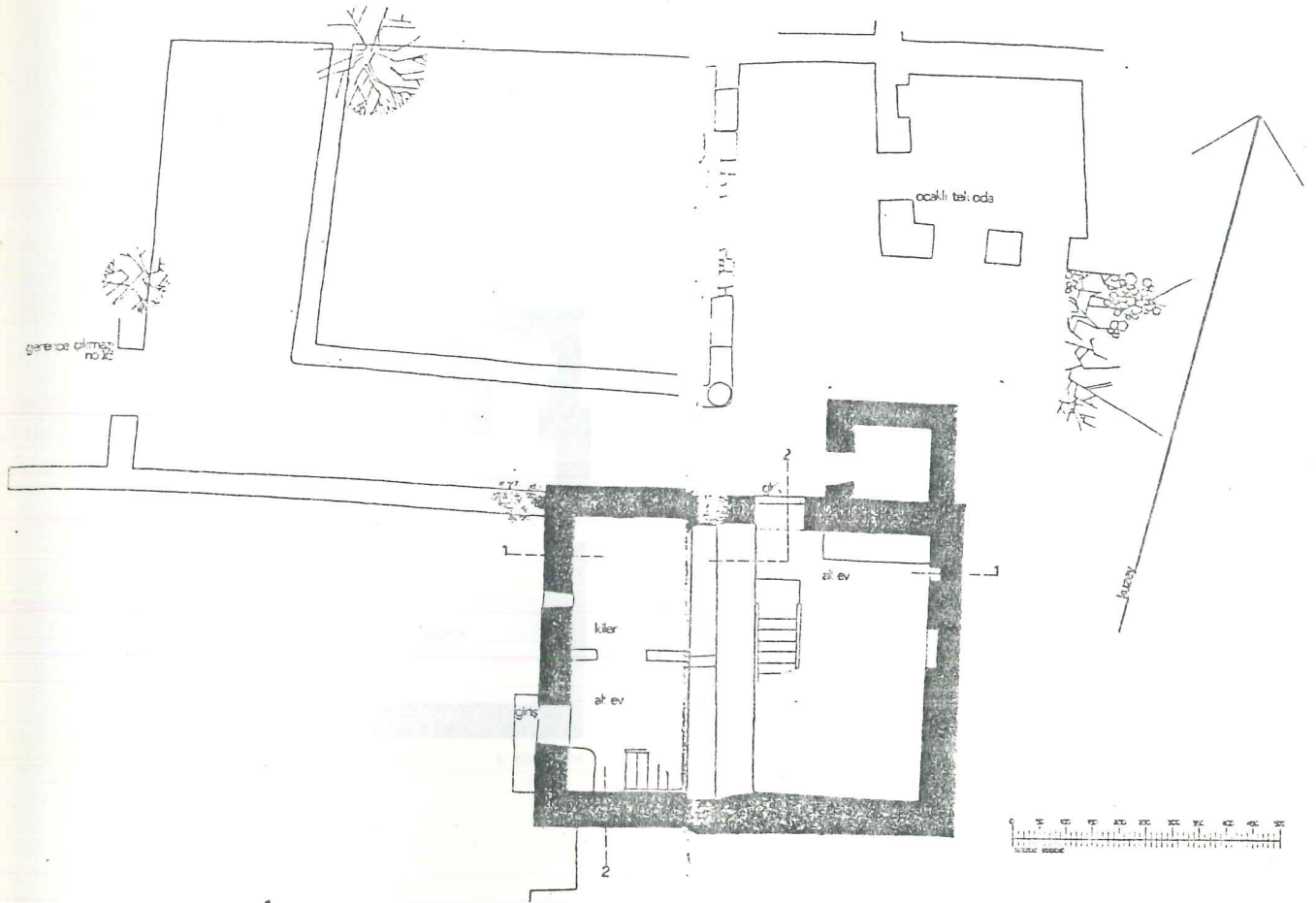
Yöred taş yanında ahşap da çokça kullanılır. Çatı dilmelerinde çıralı çam, kaplamalarda pardı yeğlenir. Bunları dağlardan tahtacılar getirir.

İklimin doğurduğu sakıncaları gidermek için ilginç bir örtü düzeni geliştirilmiştir. Önce dilmeler (dört köşe direkler) döşenir, üstüne kargı ya da pardı dalları örtülür, daha üstte âcı çalısı ya da "kuvaklık" (bir bitki türü) serilir. Bunun da üstüne erişte (deniz bitkisi) en üstte de tuz karıştırılmış kara toprak döşenir. Böylece elde edilen ısı yalıtımıyla, ev içinin serin olması sağlanır. Kimi evlerdeysə çivileme tekniğiyle mor toprak türü olan "geren" serilir, üstü yassı çakıl taşlarıyla kaplanır, kireç badana yapılır. Köşelere doğru eğimli yapılan damların ucunda künkü biçiminde çörtenler vardır.

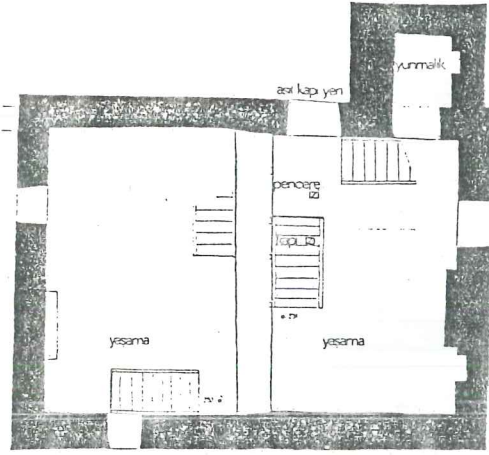
Duvarlar, içten ve dıştan "çakır sıva" yöntemiyle, taş yüzeyleri açıkta kalacak biçimde sıvanır, ak badanalanır. Doğrama ve kaplamaların kahverenkleriyle, geren moruyla, ak badananın karıştığı, Akdeniz'e özgü bir güzelliği oluşturur. Güneş ışınlarını yansıttığı içinde, ısının ev içlerine geçmesini önler.

Bacalar yuvarlak, çokgen kare biçimlidir. Üstü kayrak taşı örtülü iki taştan oluşanlara "mezar baca" denilmektedir. Bacalar ve köşelere yerleştirilmiş üçgen dişler, düz damlarla ilginç bir çelişki yaratmaktadır.

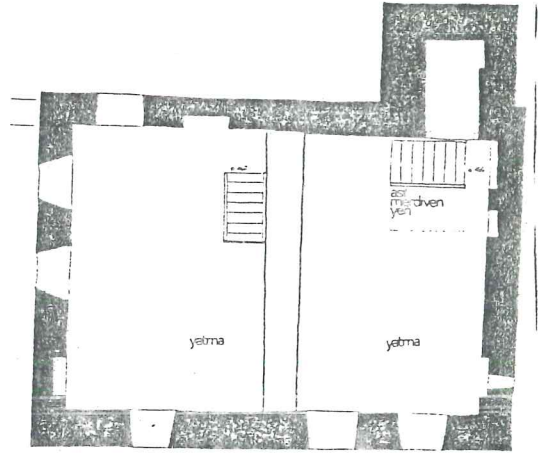
Son zamanlarda iki katlı, balkonlu evlerle yöre mimarisine yabancı bir yapılaşma yaygınlaşmakta, kentin özgün dokusu yok olmaktadır.

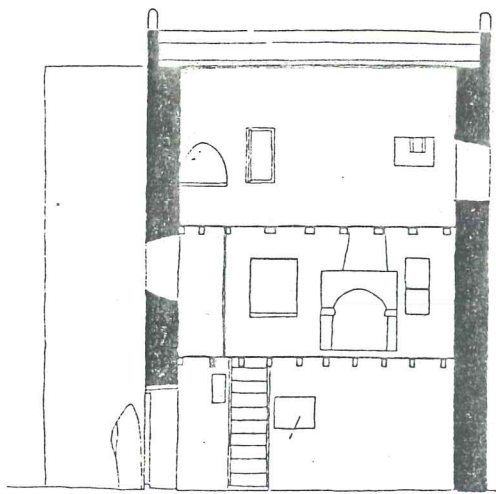
KULE TİPİ EV (4)

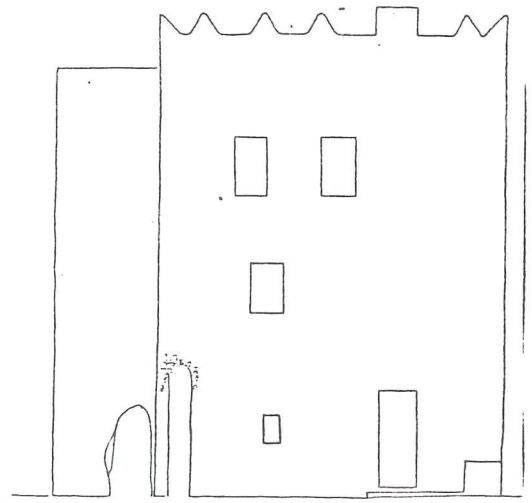
1. KAT PLANI

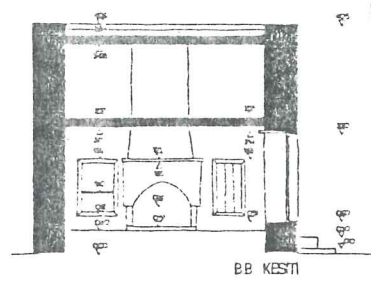
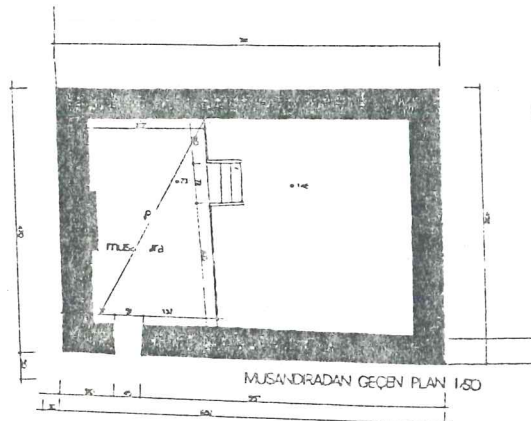
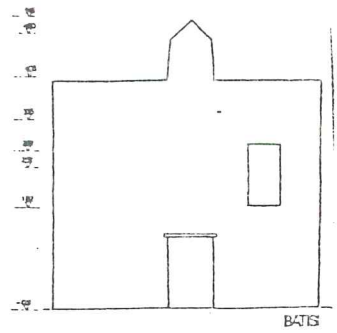
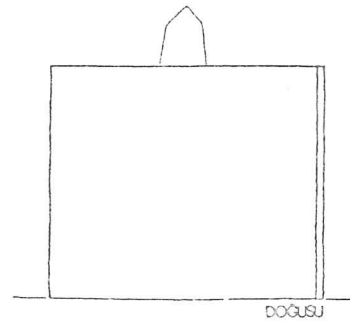
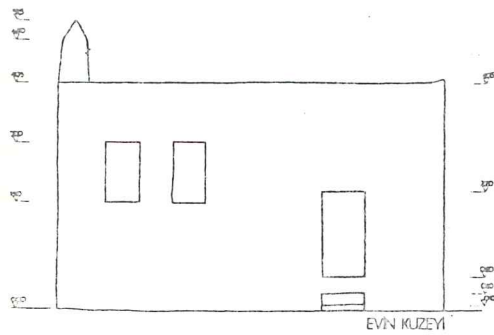
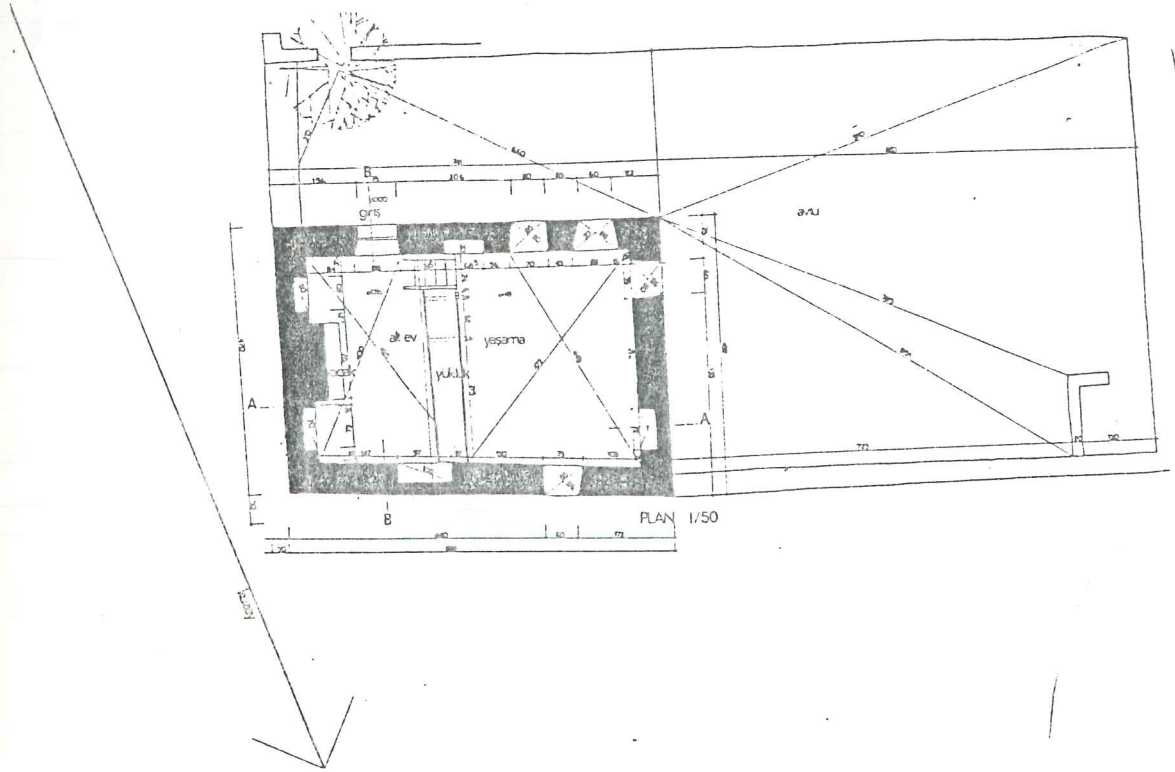
2. KAT PLANI

2.2 KESİTİ

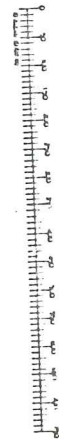
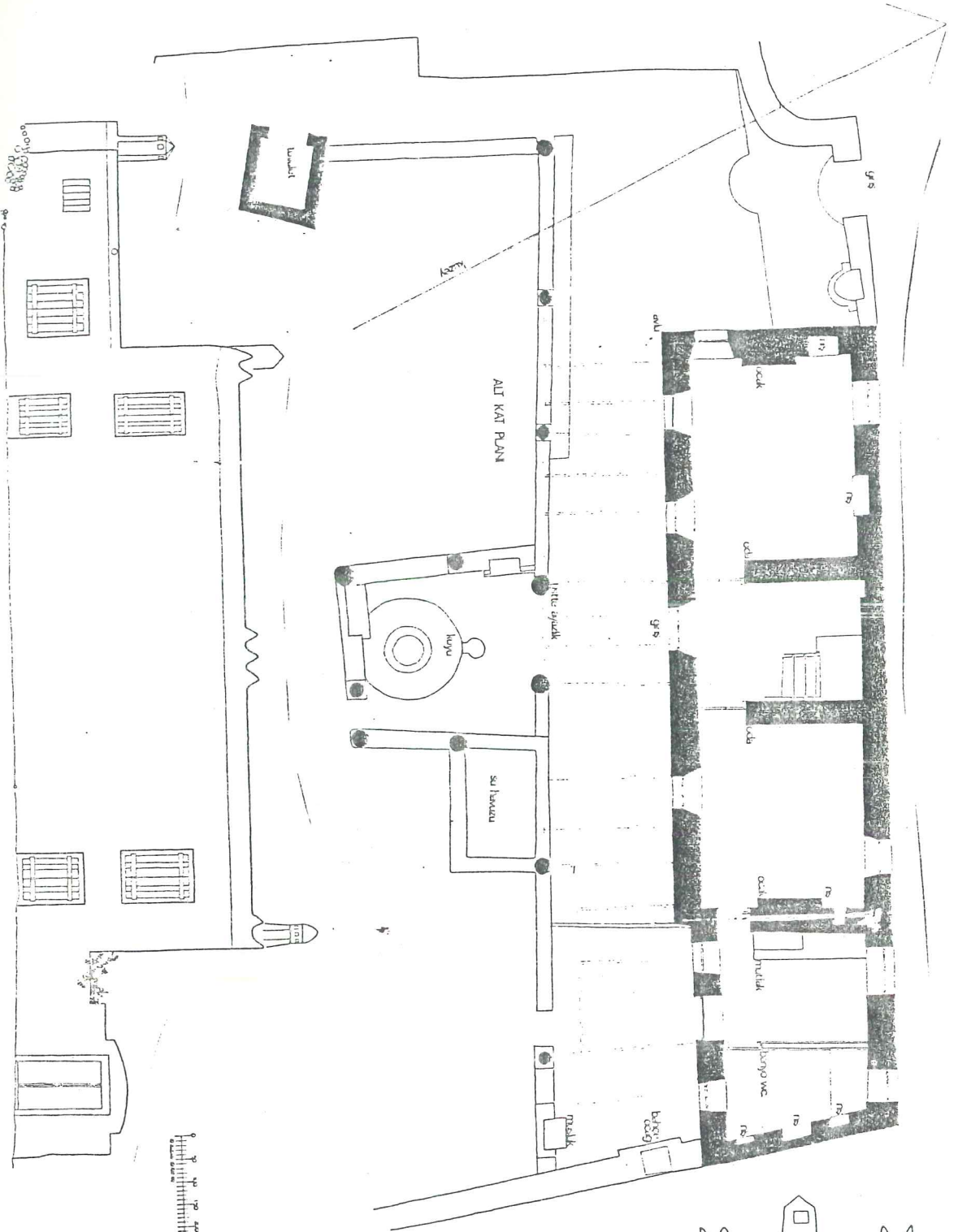

BATI GÖRÜŞÜ

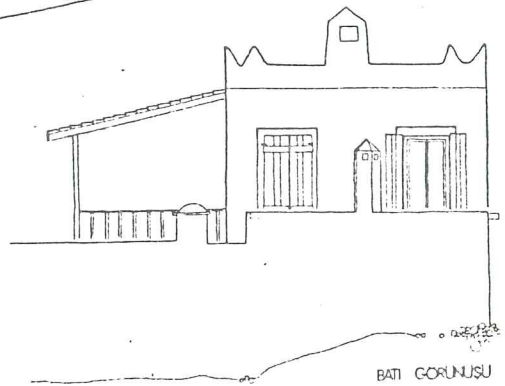
MUSANDIRALI EV (5)

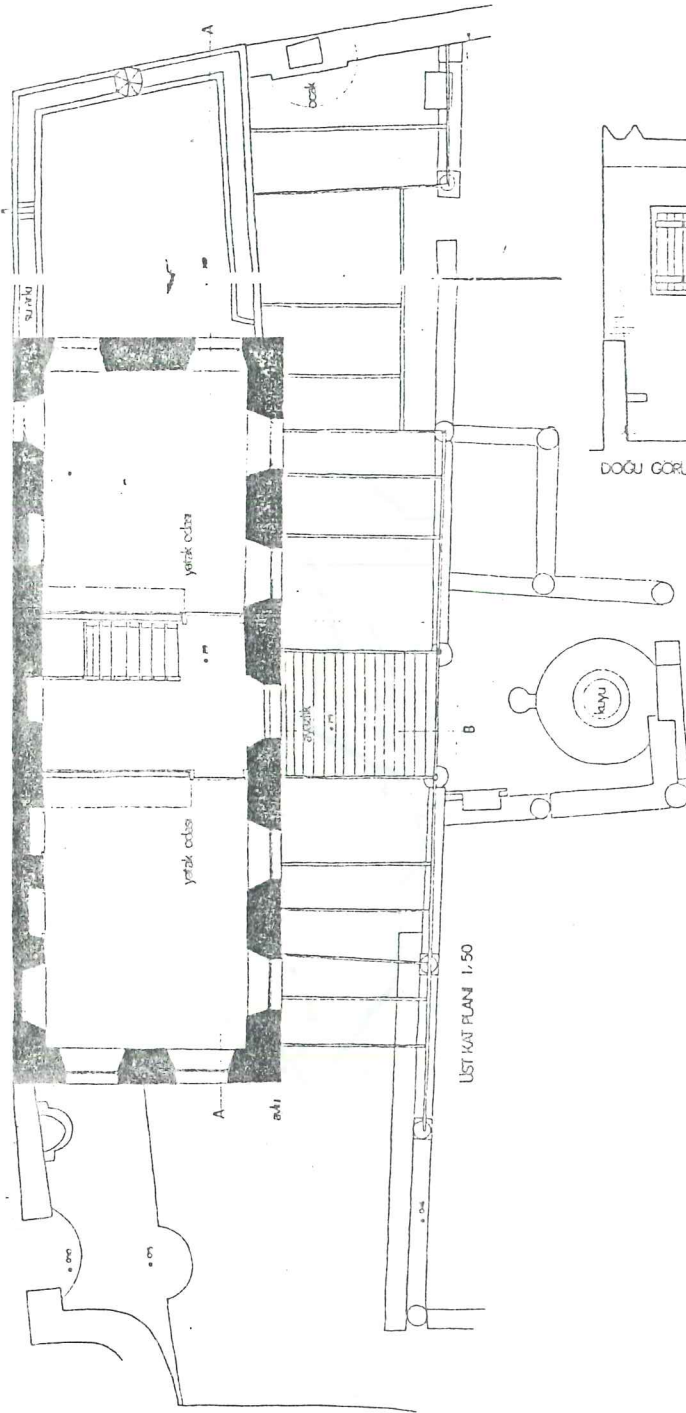
KUZEY GÖRÜNÜŞÜ

SAKIZ TİPİ EV(7)

BATİ GÖRÜNÜŞÜ

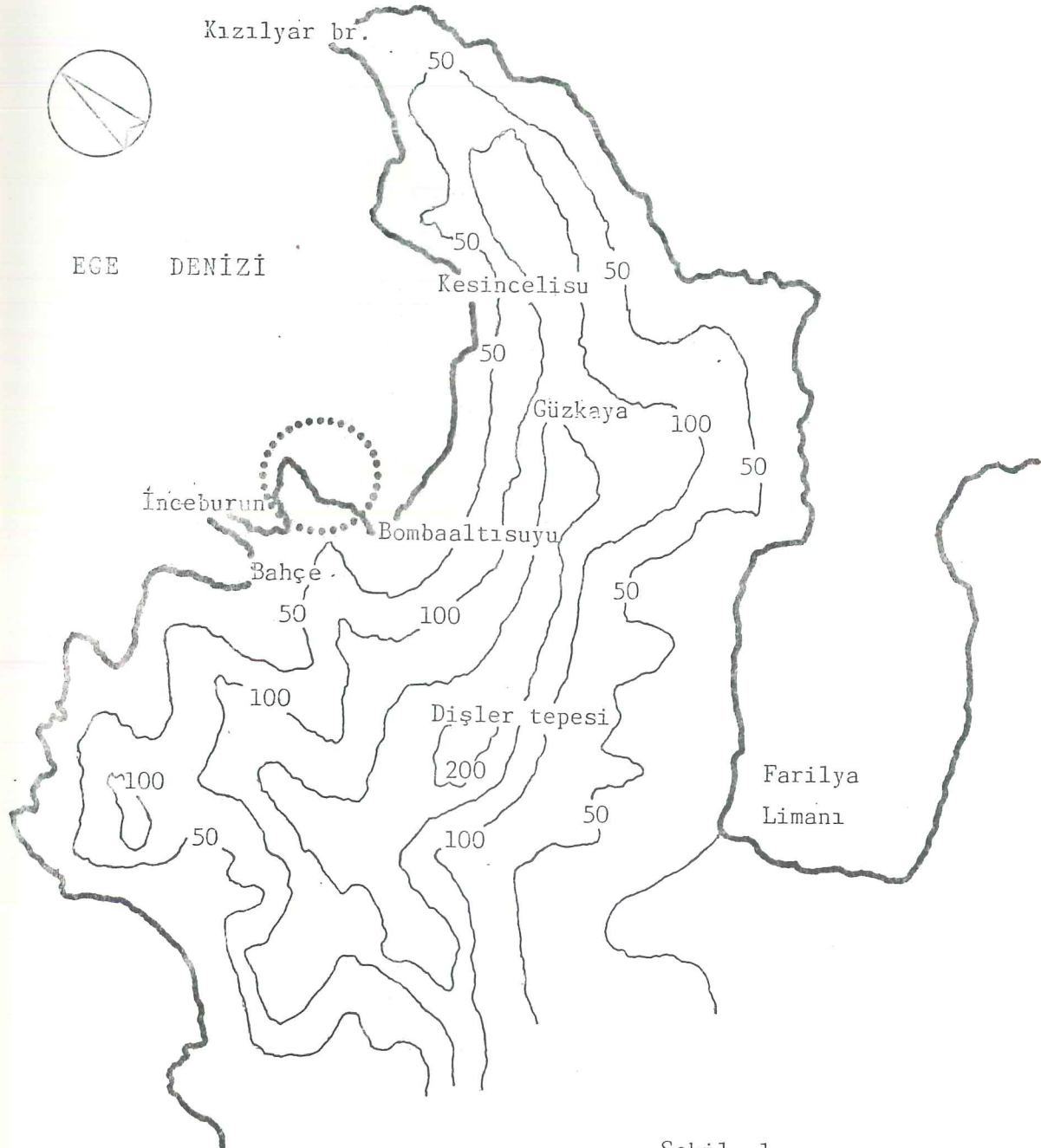

6.5.Coğrafi Veriler

Muğla, Bodrum ilçesi Gökçebel köyü, Kızılburun yöresinde bulunan arsanın hakim yönü kuzey olup, tasarımda güneş yönü açısından dezavantaj oluşturmaktadır. % 20 bir eğime sahip olan dolayısıyla yapılacak olan konutların denizi görme olanakları çok geniştir.(bkz şekil 1)

Ulaşım Bodrum bağlantılı stabilize karayolu ile sağlanmıştır.Yakın gelecekte bu yolun yüksek standartlı hale getirilmesi plan dahilindedir

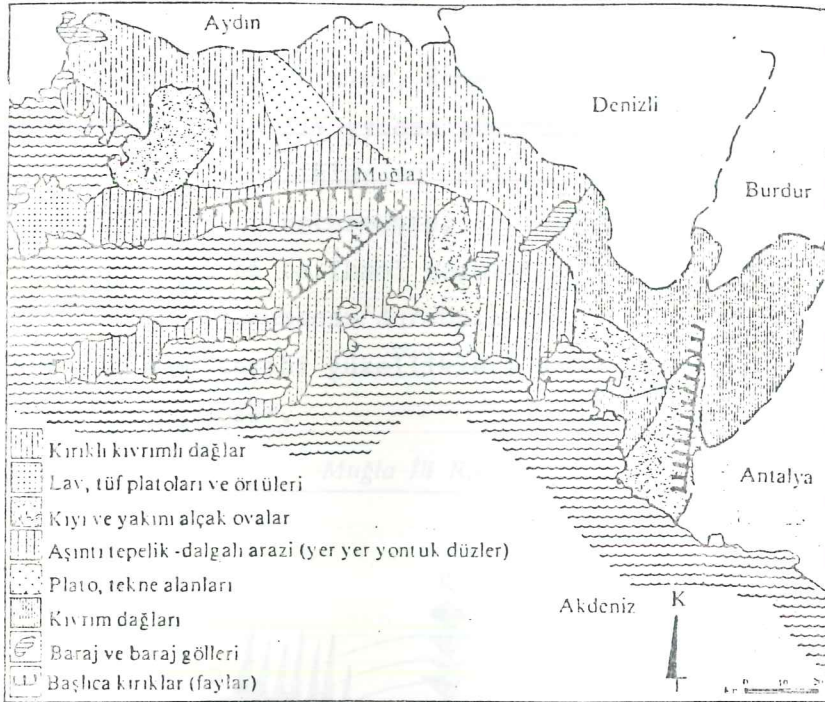

Şekil 1

Bodrum, Muğla iline bağlı ilçelerden biridir. Diğer ilçeler şunlardır: Datça, Fethiye, Köyceğiz, Marmaris, Milas, Ula, Yatağan

İlçe, Ege bölgesinin en kuzey ucunda yer alır. Çok engebeli bir topografik yapısı vardır. Toros dağlarının batı uzantısının Ege'ye dik olarak indiği bu bölgede denizden hemen sonra yükselen tepeler kuyuda çok ilgi çekici koylar oluşturmuştur.

Muğla İli Morfoloji Haritası

Şekil 2

Tipik bir Akdeniz iklimi taşıyan bölge yazları sıcak, kışları ise ılık ve yağışlı bir görünüm gösterir. Ortalama sıcaklık 15 C°'dir. (Bkz tbl 1)

Aşağıdaki rüzgar gülünde de görüleceği üzere hakim ve sarsıcı rüzgar, batı ve kuzeybatı yönünden gelmektedir. (Bkz şekil 3)

Nüfus: İlçede doğurganlık ve doğum yüzdesi düşüktür. İl, merkez ve çevre ilçelerin nüfusları ve dağılımları şu şekildedir.

Muğla İlçelerinin Yüzölçümleri, 1980 Nüfusları, Nüfus Yoğunlukları

İlçeler	Yüzölçümü	Toplam Nüfus	Kent Nüfusu	Kır Nüfusu	Nüfus Yoğunluğu
Merkez	1.649	60.468	27.392	33.076	37
Bodrum	649	32.517	9.799	22.718	50
Datça	459	7.532	2.465	5.067	16
Fethiye	3.059	101.879	14.294	87.585	33

(DİE, Genel Nüfus Sayımı, 1980)

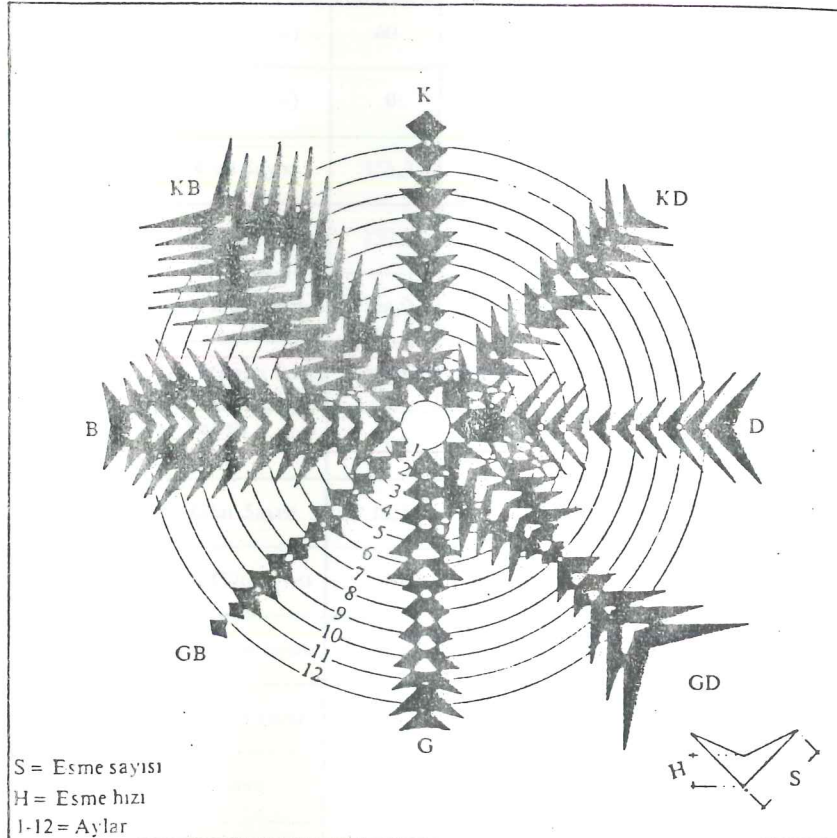
Tarihsel Geçmiş

Kent konumu itibarıyla birçok uygarlık ve tarihsel olaya sahne olmuştur.

Akalar, Persler, Romalılar, Selçuklular ve Osmanlılar'a kadar olan dönem İ. Ö. XIV yy.dan günümüze ulaşmıştır.

Bu uygarlıklar ve onların kültür uzamları bugünkü sentez kültür birikimini oluşturmuştur. Yerleşimimizin, sınırları içinde yer aldığı Bodrum ilçesi bir tarihsel geçmişten en çok payını almış bir kenttir. Antik ismi Halikarnasos's'dur. Ünlü tarihçi Herodot bu kentte yaşamıştır. Kentin doğal ve tarihi güzellikleri yoğun nüfuslu bir turizm bölgesi olması na neden olmuştur.

Muğla İli Rüzgârgülü

Şekil 3

1950 yılına gelinceye kadar canlılıklarının yoğun olduğu İstanbul, Bursa gibi kentlerden bu bölgelere kayan turizm etkinlikleri kenti canlandırmıştır. 1960'da kurulan Turizm Bankasının ağırlığıyla turizm yatırımları teşvik edilmiş döviz getiren kaynak olarak kalkınma planına girmiştir.(1)

Görüleceği üzere yerleşik nüfusun düşük olmasına karşın mobilize nüfus yaz aylarında kıyı kentlerinde son derece yoğunlaşmaktadır. Bunların çoğunu yerli, yabancı turistler ve(örneğin Bodrum ilçesi için) dışardan bu yoğun turizm nüfusuna hizmet sunan göçmen nüfus oluşturur.

İl Merkezi İkliminin Ayırıcı Niteliklerinin Seçilmiş İllerle Karşılaştırılması

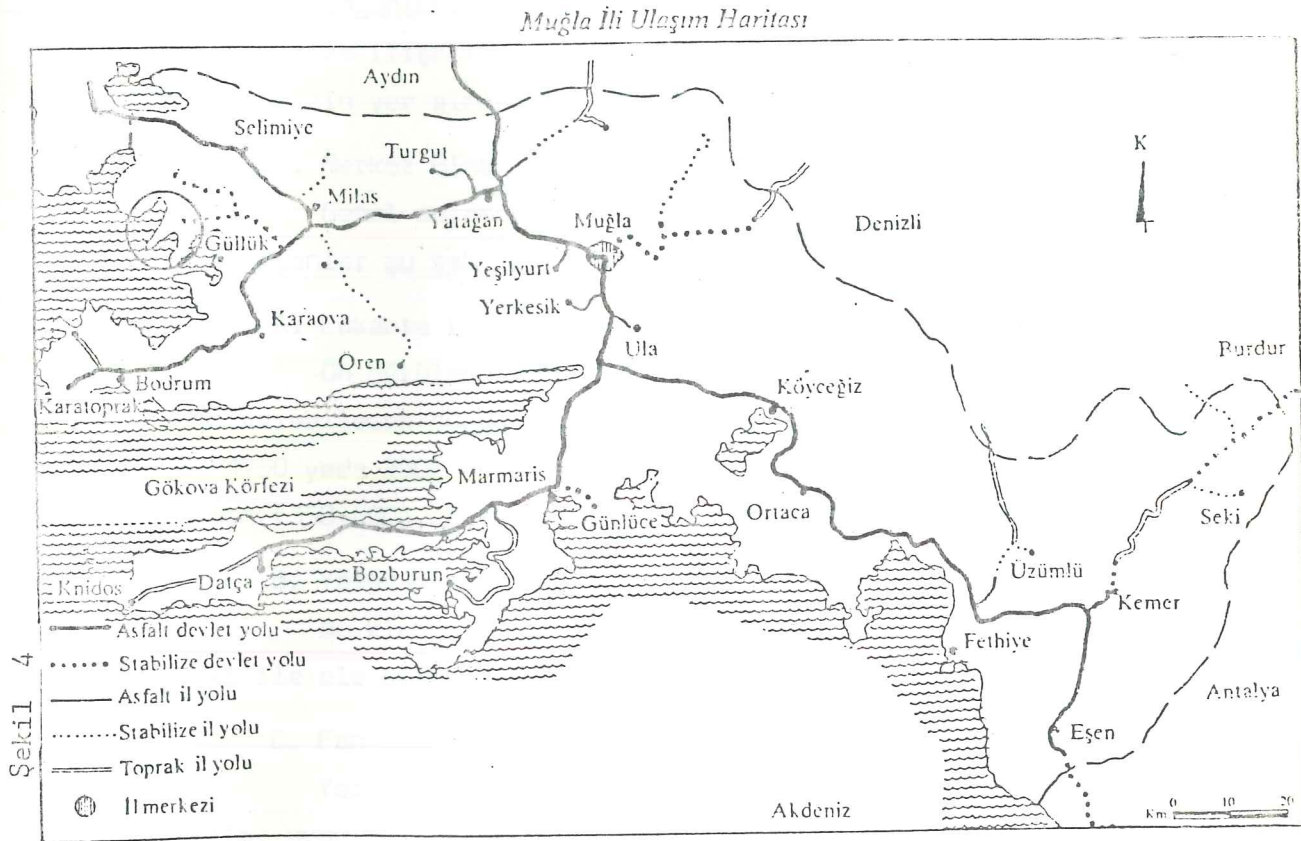
	Muğla	Hakkâri	Kırklareli	Konya	Manisa
Yerel Ortalama Yaygın Basınç (mb)	938,8	826,8	988,3	898,7	899,9
Ortalama Sıcaklık (°C)	15,0	9,9	13,2	11,5	13,7
Günlük En Yüksek Sıcaklık Farkı (°C)	23,8	21,1	21,5	27,6	25,1
Topraküstü En Düşük Sıcaklık Ortalaması (°C)	8,1	2,4	7,4	3,1	6,1
Ortalama Bağıl Nem (%)	60	57	73	60	53
En Düşük Bağıl Nem (%)	0	5	20	2	2
Ortalama Açık Gün Sayısı	151,2	134,8	67,5	108,9	135,1
Ortalama Bulutlu Gün Sayısı	150,0	17,3	196,4	186,6	153,4
Ortalama Kapalı Gün Sayısı	64,0	57,3	101,4	69,8	76,8
Ortalama Yağış Miktarı (mm)	1.220,9	791,7	575,8	323,9	382,6
Ortalama Kar Yağışlı Gün Sayısı	1,2	35,8	5,3	11,0	17,3
Ortalama Sisli Gün Sayısı	16,3	9,5	12,0	18,6	12,5
Ortalama Dolulu Gün Sayısı	7,2	1,8	1,2	2,5	1,2
Ortalama Kırğılı Gün Sayısı	28,9	29,8	20,0	61,0	28,7
Ortalama Rüzgâr Hızı (m/sn)	3,4	2,0	3,0	2,1	1,2
En Hızlı Rüzgâr Yönü	G,D	G,GB	K,KD	GB	K
Ortalama Fırtınalı Gün Sayısı	4,3	20,8	32,0	3,4	0,8
Ortalama Toprak Sıcaklığı °C (5cm)	17,5	14,0	14,7	13,4	15,8

(Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü, Meteoroloji Bülteni, Ankara, 1974)

Tablo 1

Buna koşut olarak yatacılık, turizmin gelişen diğeri bir kolu olmuştur.Yat turizminin belkemiği sayılan tekne yapımcılığının Bodrum'da uzun bir geğmişi vardır.

1960'ların sonunda Ege'de iki yat limanı yapımına başlanmıştır. Bu limanlardan bir Muğla, Bodrum Yat Limanı bir diğeri ise Kuşadası Yat Limanı'dır.Yat limanları yaz, kış faaliyet gösteren teknelere kızaklama onarım gibi her tür hizmet veren yerlerdir.Limanın yapımına 1972 yılın da Bayındırlık Bakanlığı İnşaat Genel Müdürlüğüne alt yapısı tamamlanarak Kültür Bakanlığına teslim edilmiştir.Liman donanımı ise 1982'de tamamlanabilmiştir.Limandan 174 tekne yararlanabilmektedir.

İlçenin ekonomisi tarımsal üretim, turizm ve turizme bağlı olarak el sanatları ticaretine dayalıdır.

6.6. İhtiyaç Programının Ortaya Konulması :

6.6.1. Konaklama Birimleri, Konutlar :

Bu tasarımın bel kemiğini oluşturan konaklama birimlerinin 200 adedi A,B tipleri ; yaklaşık 80 m² olarak dublex tarzda oluşturulurken.C tipi konutlar teras ve bloklar şeklinde planlanmıştır.

6.6.2. Otel

Üçyüzelli yataklı Konferans Otel daha çok dış müşteriye hitap edecek bu otel, tüm yan tesisleri ile bu kompleks içinde yer alırken işletmesi ile site dışında ele alınacaktır.Ayrıca otelin gerek konumu gerek yönlenmesi, genel anlamda statüsü ile bu yerleşime simgesel bir kazanç vermesi istenmektedir.

Çoğunlukla yatları ile gelen misafirlerine ve dışarıdan gelen ticari turizm ilişkili müşterilerine hizmet edecek bu otelin birde helikopter pistinin yer alması ön görülmüştür.

6.6.3. Merkez Bina :

Genel anlamda toplayıcı nitelikli olacak bu kolun içinde istenen fonksiyonlar şu şekilde sıralanabilir;

A. Lokanta (Restaurant) :

Ön görülen tüm müşteriye (tatil köyü sakinleri) bir defada hizmet verebilecek büyüklükte olmalıdır.Yerleşmede yaşıyacak topluluğun sayısı 1750 yada 2000 kişi olarak kabul edilecek.Bunların % 20 gibi bir sayısının (350-400), burada yemek yiyeceği kabul edilecektir.

B. Yatho Klubü :

Bu klubün yönetim ve eğitim birimleri,depoları ve dış mekanda çekeki ile ele alınacaktır.

C. Fan Klupler :

Yerleşem içindeki kitlenin hobilerine olanak verecek çok amaçlı eğitim, uygulama mekanları oluşturulmuştur.(El işleri, çiçek,balık adam kulübü, çocuk kulübü vb.)

D. Yüzme Havuzu :

Deniz ile ilişkisi teknik ihtiyaç olarak belirlenmiştir. Bir spor tesisi olmaktan çok bir tür rekreasyon alanı olarak ele alınacaktır..Açık bar ve restauranttan bir bölüm ile içiçe ele alınacaktır.

E. Yönetim Odası :

Site dahili yönetiminin ve muhasebesinin yer alacağı bir birim olarak tasarlanmıştır.

Tüm bu bileşenlerin yer aldığı toplayıcı nitelikteki merkez binanın planlaması tek kat olarak, zemine yayılarak gerçekleştirilmiştir.

6.6.4. Çarşı :

Yerleşimin merkezinde yer almaktadır.Üç adet butik,yönetimi kooperatif tarafından yapılacak olan büyük merkezi bir market, yöresel sebze ve meyvanın,balığın satılabileceği periyodik açık pazar alanı.Küçük bir restaurant,kafeterya,pastahane,küçük bir klinik.P.T.T. birimleri bu tasarım grubu içinde yer almaktadır.

6.6.5. Spor ve dinlenme Tesisleri :

Bunlar iki grup içinde ele alınmıştır.

A. Yaygın sporlar için oyun alanları:

Futbol sahası(standart ölçülerde), voleybol ve basketbol sahaları

B. Ayrıca oluşturulacak tenis kortları, bir tenis kulübü ile entegre edilecek bu tesislerin geliri kooperatife ek kazanç getirecek şekilde düşünülmüştür.Ayrıca bu kulübün kapalı bir düşünülmüş,ve bu mekanda kulübün servisleri ve kafeteryası planlanmıştır.

6.6.6. Discotek :

Yarı açık olarak tasarlanan bu bölüm gürültü etkeni nedeniyle ilerde içinde izoleli bir yere alınmıştır.

6.6.7. Açık Hava Tiyatrosu :

Simgesel anlamının dışında fonksiyonel olarak ele alınmıştır.Burası sitenin toplayıcı mekanlarından biri olarak düşünülmüştür.

6.6.8. Rekreasyon :

Dinlenme, denizden yararlanma olanakları,aktif ve pasif rekreasyon olanaklarının (dinlenme,eğlence,tabiatla ilişki,her tür sportif eylemler,)yerine getirilebileceği denizden yararlanmakamacı ile oluşturulmuş kumsal mekanları ve iskeledir.

6.6.9. Teknik Servisler :

A. Su,elektrik vb. servisleri atölyeleri,

B. Çöp toplama merkezi,

- C. Ahşap atölyesi,
- D. Çiçek serası,
- E. Makine atölyesi,
- F. Su deposu,
- G. Otomobil tamir atölyesi, lastik bakım servisi.

6.6.10. Otopark :

Mümkün olduğunca konut alanlarından uzak ve aralarında yeşil bir bant oluşturulması öngörülmüştür. Toplam 350 adet otomobilin park edebileceği kapasitede ve sitenin değişik yerlerinde yer alacaktır.

6.7. Proje Ana Kararlarının Belirlenmesi :

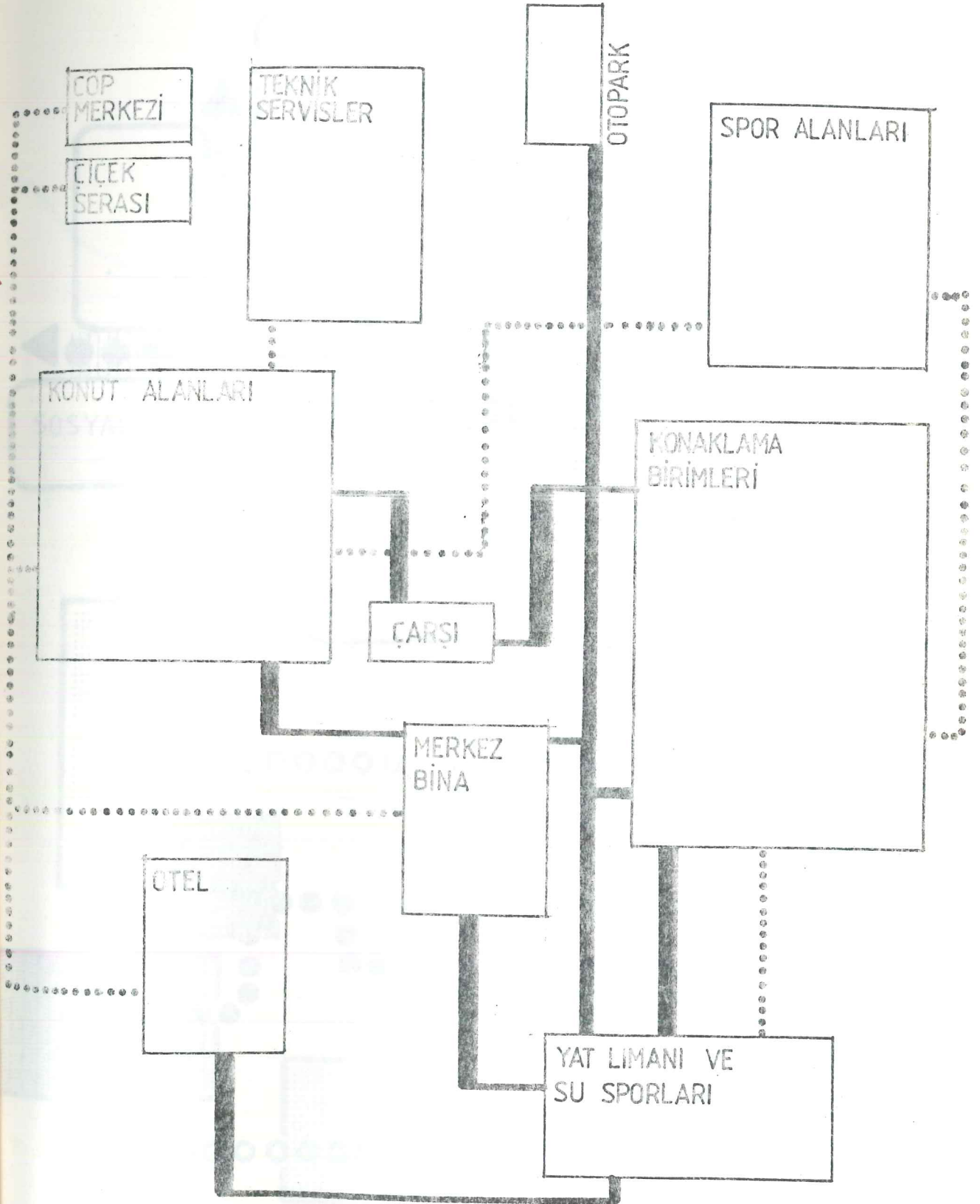
6.7.1. Tasarımı oluşturacak ana mekanların yada fonksiyon gruplarının ilişkileri :

Yukarıda ihtiyaç programında belirtildiği gibi ana mekanları şu başlıklar altında toplayabiliriz ;

- 1 - Konut Alanları
- 2 - Çarşı
- 3 - Merkez Bina
- 4 - Otel
- 5 - Yat Limanı ve Su Sporları,
- 6 - Konaklama Birimleri (Devre mülk birimleri)
- 7 - Spor Alanları
- 8 - Teknik Servisler
- 9 - Çiçek Serası
- 10 - Çöp Merkezi
- 11 - Otopark

Bunların birbirleri ile olan ilişkilerini arka sayfada verilen şekilde belirginleştirmek mümkündür. Bu ilişkiler sağlanırken arsanın doğal bitki örtüsü ve yapısına sadık kalınacak zorlamalara gidilmeyecektir.

6.7. PROJE ANA KARARLARININ BELİRLENMESİ :

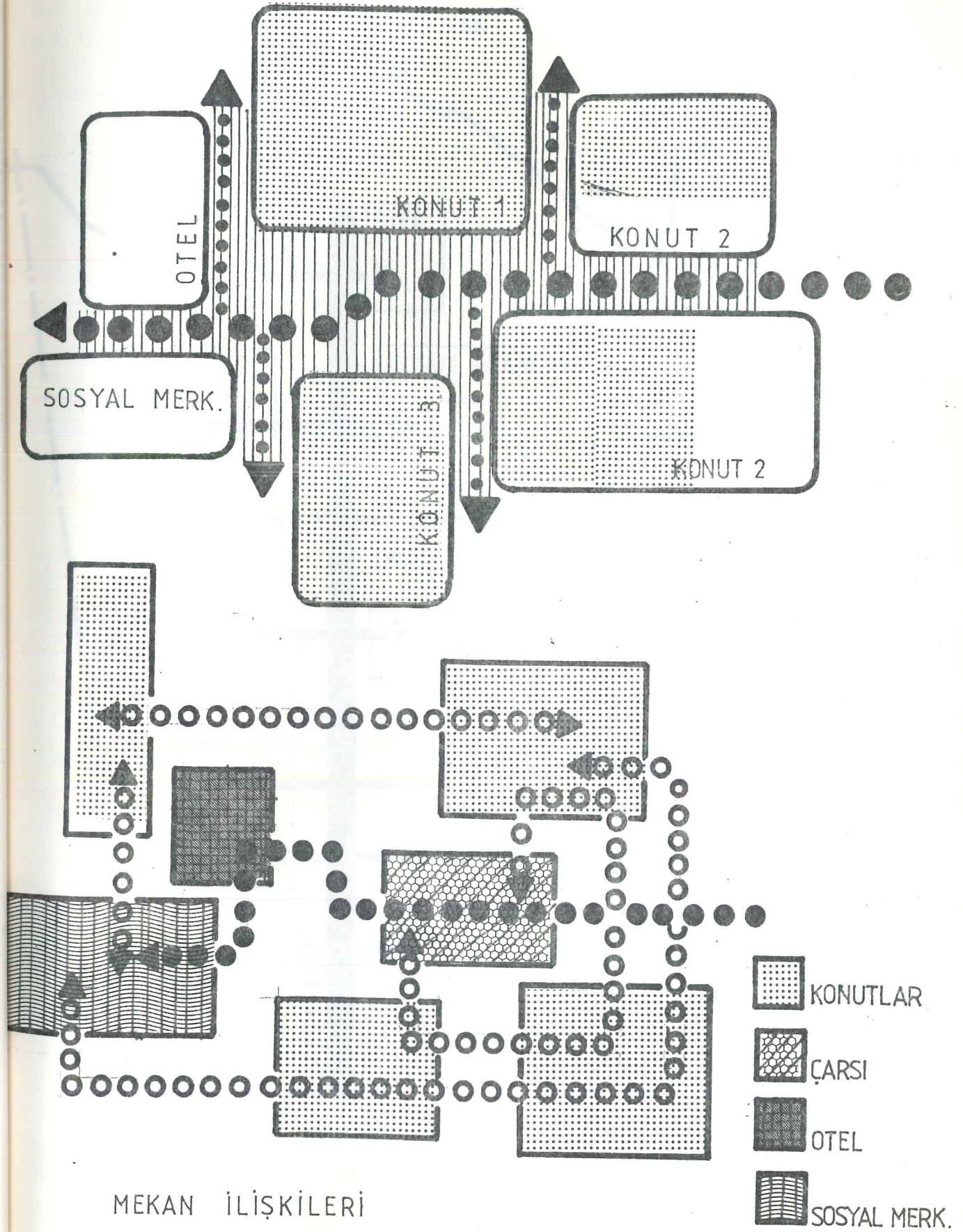

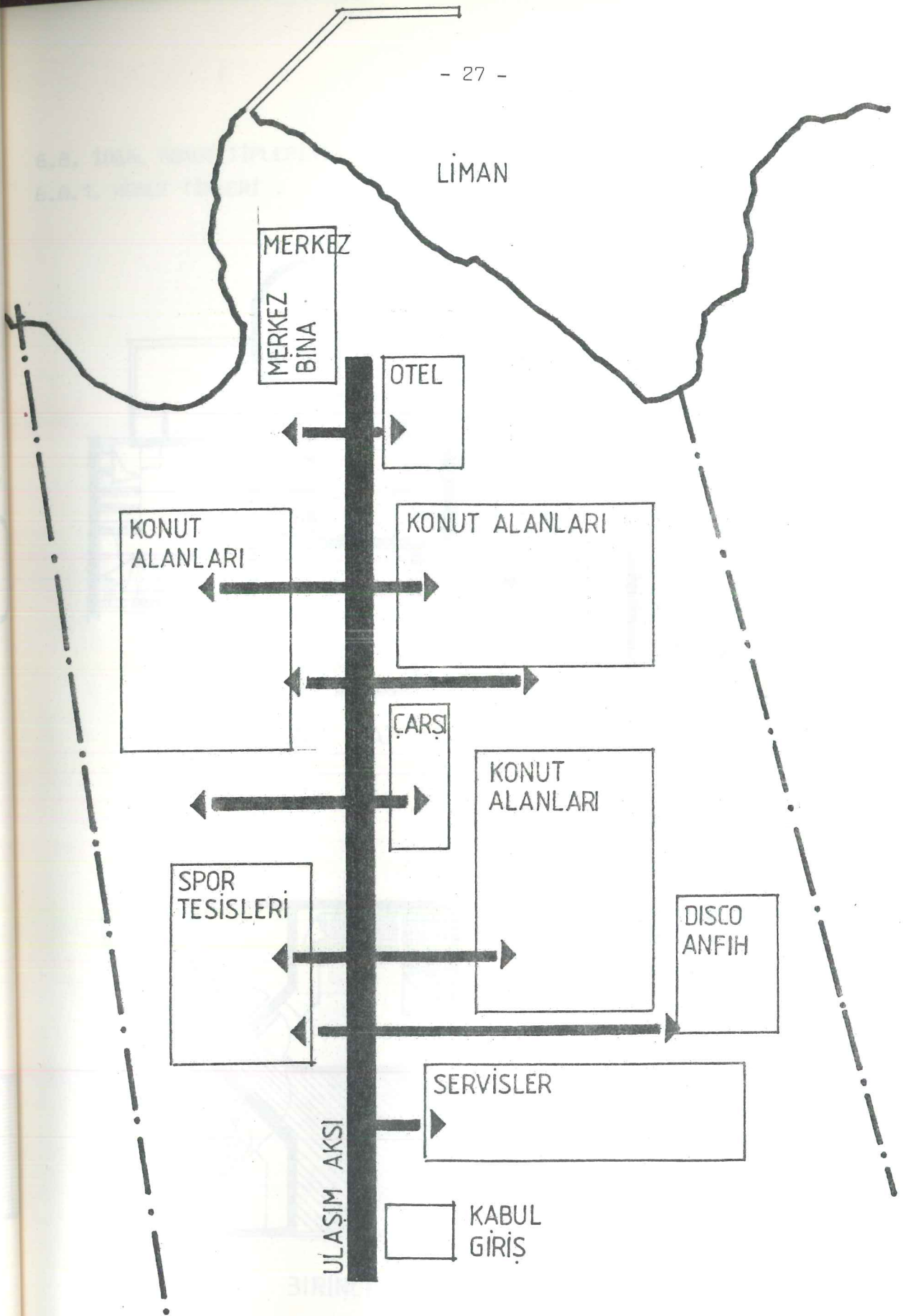
6.7.1. FONKSİYON İLİŞKİLERİ :

DİREKT İLİŞKİ
DOLAYLI İLİŞKİ

6.7.2. GENEL ULAŞIM KARARLARI :

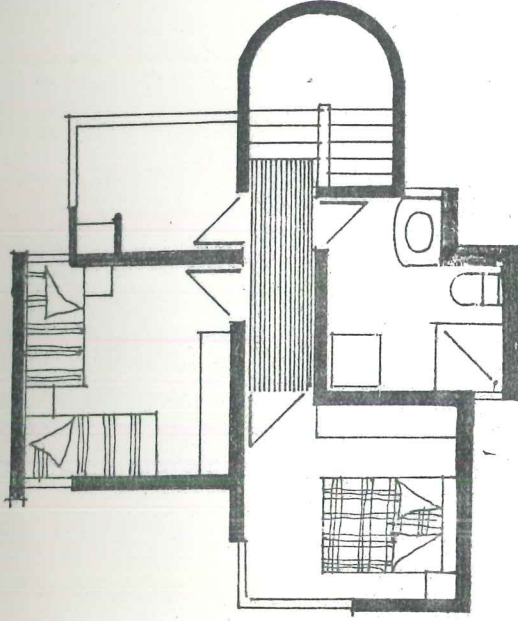

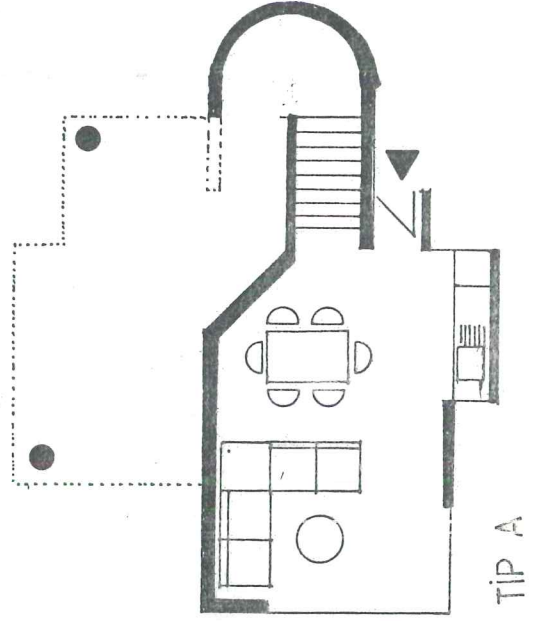
YAPI ADASI ÜZERİNDE FONKSİYON KÜMELERİNİN DİZİLİŞİ VE GENEL ULAŞIM

6.8. İDEAL KONUT TİPLERİNİN BELİRLENMESİ :

6.8.1. KONUT TİPLERİ :

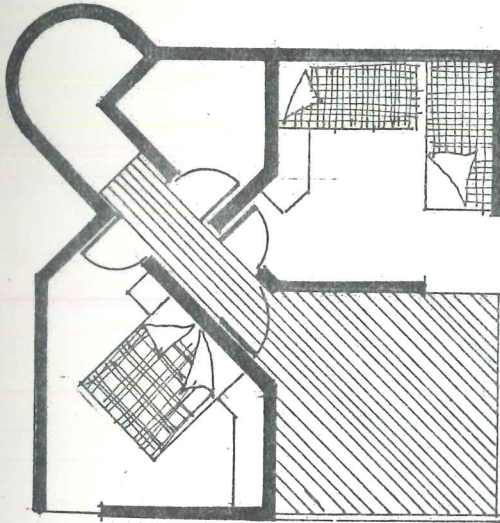

BİRİNCİ KAT

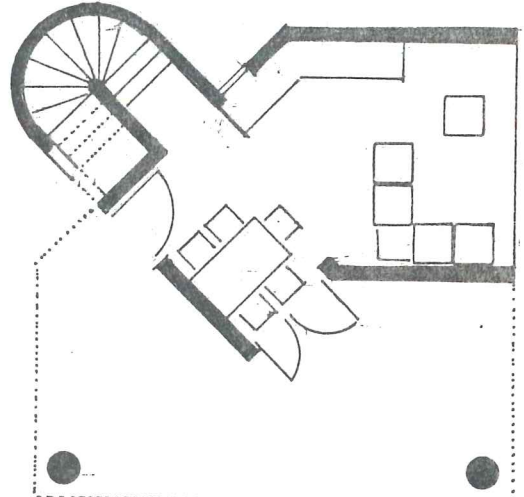

GİRİŞ KAT

TIP A

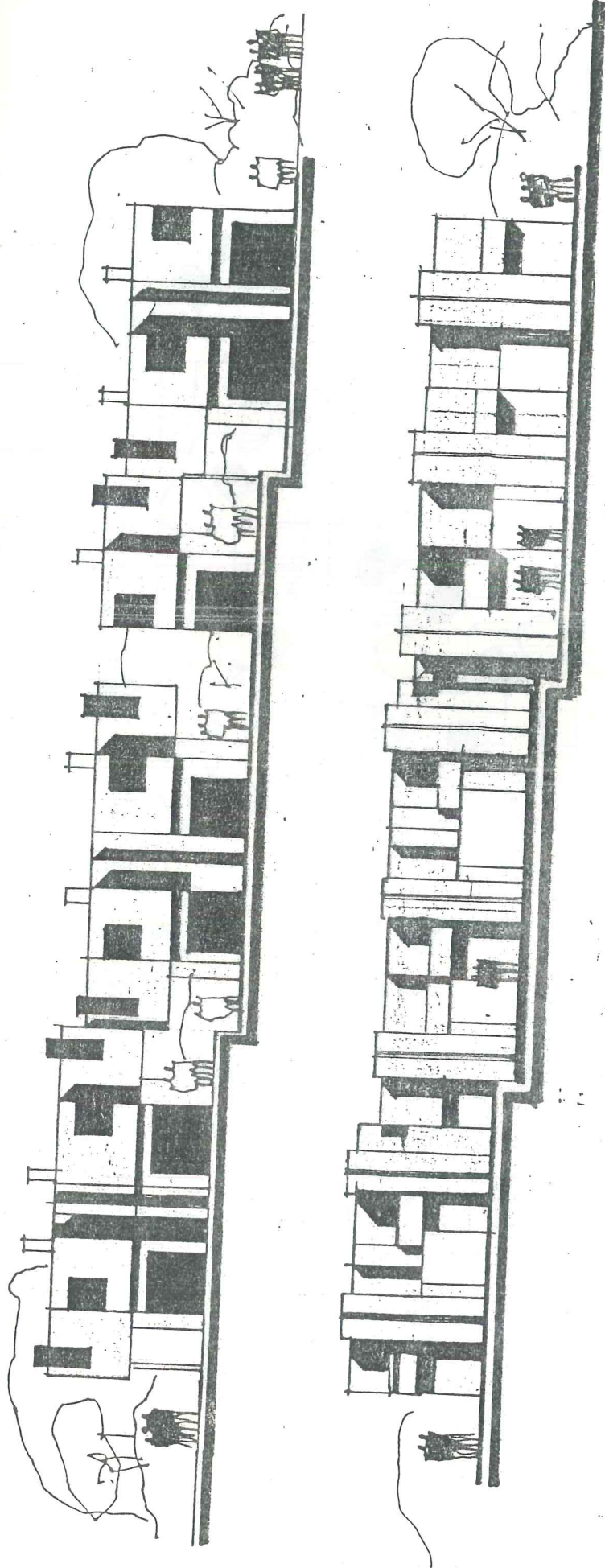

BİRİNCİ KAT

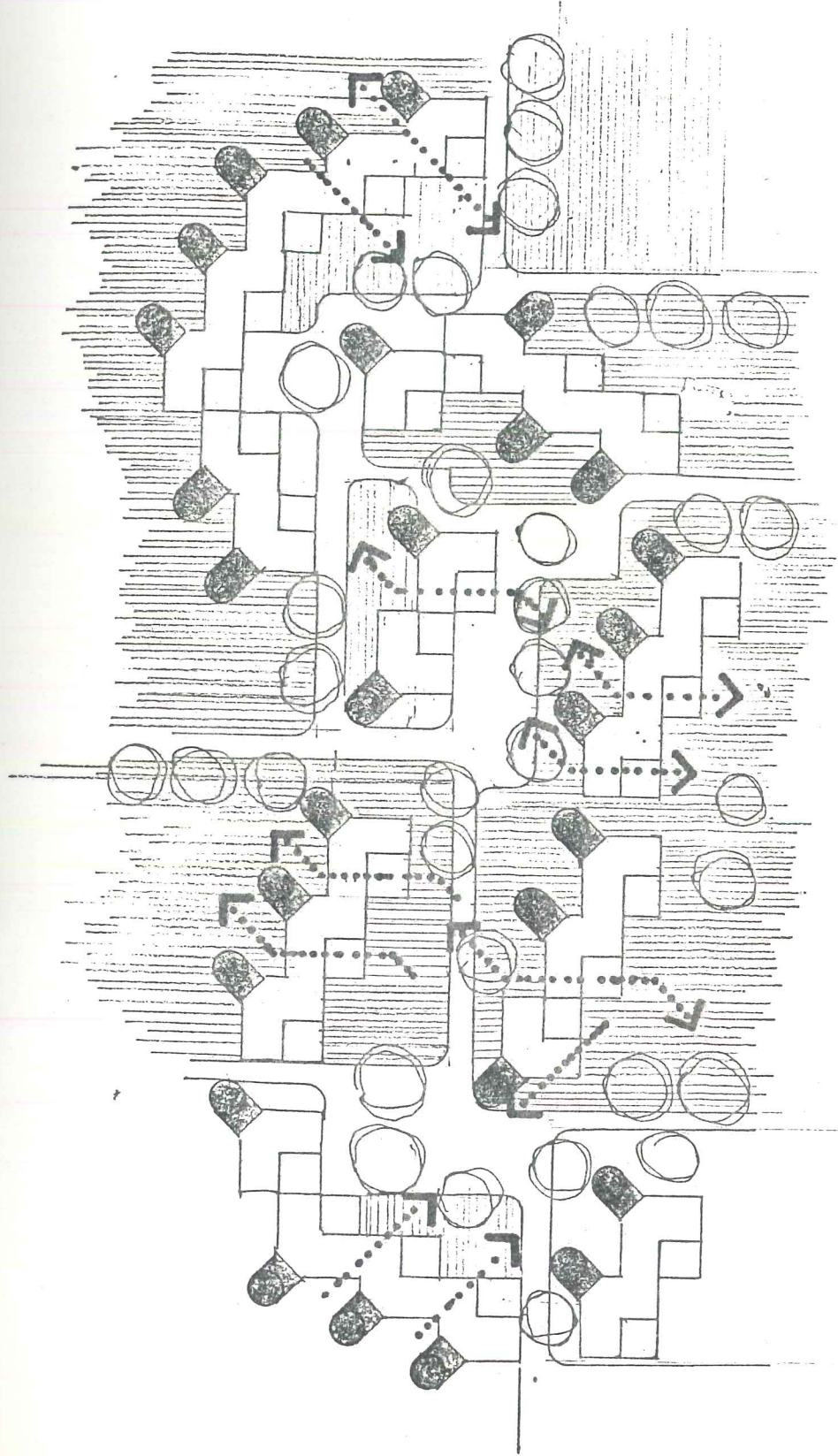

GİRİŞ KAT

TIP B

A TIP KONUTLARDA CEPHE ETÜDLERİ

3 TIP KONUTLARIN BIRLESME OLANAKLARI

GENEL YERLEŞİM
PLANI

7.1. Projenin Açıklanması :

Bodrum Gökçebel Mevkiinde tasarlanan tatil köyünün tasarım ilkelerini şu şekilde belirtiriz.

Oluşturulan tatil köyü çevrenin tarihi ve doğal güzelliklerinden azami yararı sağlarken mevcut ekolojik doğal dengeyi bozmaksızın ama insan varlığının bir ifadesi olarak doğaya yapılan bu müdahelenin, gerek tasarım biçimi, gerek ilke kararları ve bunlara bağlı çözümlerde bir tür dışa vurumcu tutum izlenmiştir. Bu etkiyi genel yerleşim planındada göre biliriz.

Bu tutumun genel ilkelerini şu şekilde ifade edebiliriz;

A - Konut birimlerinin dizilişleri, birbirleri ile olan ilişkilerinde, genel bağlayıcı arasanın topografik yapısıdır.

B - Konut birimlerinin tasarlanmasında zemin kat küçük tutulmuş birinci kat bu kütle üzerinde büyütülerek kaydırılmış, zemin faunasının görsel doğal güzelliği sağlanmıştır.

C - Kapalı emkanların bu doğaya dönük ona engel olmaz tutumuna karşı, ulaşım kararları verilirken "iki nokta arasındaki en kısa yol bir doğrudan geçer" teorisi ilke olarak kabul edilmiş ve uygulanmıştır. Bunun sonucu olarak hava ulaşım araçlarından yada yaşanan bu mekandan bakışlarda insan varlığının kamufle edilmeksizin belirginliği öne çıkar.

D - Kapalı mekanların tasarımında gerek ölçü, gerekse form olarak irrasyonel tutumdan kaçınılmış amorf biçimlendirmelere gidilmemiştir. Birbirini dik olarak kesen doğrular (duvarlar, yollar) yukarıda sözü edilen insan varlığının ve doğaya müdahale etmişliğinin tescili olarak ele alınmıştır.

E - Rekreasyon alanları ve yeşil doku ayrı bir bölgeolarak değerlendirilmemiş, yerleşim birimleri bu doku ve aktivite içine serpiştirilmiştir.

F - Trafik araçları günümüz insanın vazgeçilmez parçasıdır. Bu araçlardan tamamen soyutlanmış mekanlar yerine onları birer şehir mobilyası olarak algılamak gerekir. (Gerek renk, gerek form, gerekse fonksiyonları itibariyle)

G - Tatil kavramı artık değişmektedir. Doğaca yalıtılmış mekanlarda , sosyal aktivitelerden ayrılmış tatilci ve statik tatil yerini komşuluk ilişkilerinin yoğun olduğu sosyal aktivitenin alışılmışın üzerinde çok renklilik ve hareketlilik içeren , insanın grub içindeki bireyselliğinin kendisini tanımasını sağlayacak olanaklarla donatılmış dinamik, aktif bir tatil modeline bırakmaktadır.

Bu nedenle tasarlanacak konaklama Ünitelerinde spor,müzik,ho-bilere yönelik mekanlar vb. yaratılmalıdır.

Yukarıdaki ilkeler ışığında tasarımı oluşturulan ve daha önce programı belirlenen mekanlar ve tatil köyü birimleritasarım içinde şu şekilde yer almaktadır ;

1 - Konaklama Birimleri :

200 adedi müstakil A ve B tipinde dizayn edilmiştir.Zemin katta yaşam ve mutfak bölümleri yer alır.Dışarıdan oluşturulan bir merdiven evi ile üst kata ulaşılır.Yatak odaları ve büyük banyo birinci katta yer alır.Bu katta ayrıca terasta yer alır.

C tipinde ise bir kat üzerine oluşmuş yatma,yeme,oturma fonksiyonları arazi eğiminden yararlanılarakbirbiri üzerinde kaydırılarak yeni birimler meydana getirir.

Tüm konaklama birimlerinin tasarımıda doğal uyum daha öncede belirtildiği gibi ana ilkedir.

2 - Otel :

350 yatak kapasiteli olark düzenlenmiş,konferans salonu, yüzme havuzu,barı ve diğer olanakları ile tatil köyünden bağımsız nitelikte ama onun bir uzantısı, tamamlayıcısı olarak düzenlenmiştir.Girişten itibaren başlayan ana arterin bitişinde yer alır.Gerek simgesel , gerekse kolay ulaşılabilirliği sağlanmaya çalışılmıştır.Ayrıca daha önce ihtiyaç programında istenildiği üzere yoğunlukla yatlarıyla gelen misafirlere ve ticari turizm müşterilerine hizmet edecek olan bu otelin çatısında helikopter pistide yer almaktadır.

3 - Merkez Bina :

Otelin karşısında yer alan merkez bina tüm fonksiyonları ile birlikte bu tatil köyünün toplayıcı, dağıtıcı, yönlendirici mekanlarından biridir.Tüm tatil köyünün yönetimi, yat kulübü, yüzme havuzu, fan kulüpleri ile köyde yaşaması planlanan yaklaşık ikibin nüfusun ihtiyaçlarına cevap verecek nitelikte ve boyuttta düşünülmüştür.

4 - Çarşı :

Tasarımı yapılan bu köye girişten sonra ana taşıyıcı yol ile kıyıya direk bir bağlantı sağlanmıştır.Bu ana arter motel ve berkez binanın otoparkı ile sonlanırken hemen hemen arsanın merkezinde yer alan çarşı ile bir mafsall oluşturur.Bu mafsallın dirseğinde,köşesinde yer alan

çarşı kapalı satış birimlerinin çevrelediği periyodik pazar ile belirginleşir. Ayrıca bu merkez mekanda P.T.T., turizm büroları ve Klinik yer alır.

5 - Açık Hava Tiyatrosu :

Arsanın topografik yapısından yararlanılarak oluşturulmuştur. Periyodik gösterileri, çeşitli dinletileri ile aktif kültürel yaşamın olması öngörülen tatil köyüne yalnızca simgesel olmakla kalmayıp fonksiyonlarının sürekliliği itibarıyla da önemli mekanlarından biridir. İzleyiciler oturdukları bölümlerden tatil köyünün panoramasına hakim olmaktadır. Ayrıca periyodik gösterilerin dışında açık hava diskoteği sürekli programları ile bu mekanda yer almıştır.

6 - Teknik Servisler :

Kara yolu yakınında köyün dış kabuğunda yer alırlar. Bu birimde su, elektrik ve benzeri servis atölyeleri ahşap atölyesi, çiçek serası, makine atölyesi, su deposu, acil otomobil servisi ve köy çalışanları için birde lojman vardır.

Ana ulaşım arterine bağlanan diğer ulaştırıcı ve toplayıcı yollar, konaklama birimleri etrafında yer yer genişletilerek enteresan meydana cıkarılmaya çalışılmış, sert dönüşlerle ilginç panoromalar yakalanmak istenmiştir.

Köyün kuzey ve kuzey-batısında yer alan plajlar farklı farklı fonksiyonlara (yüzme, sörf vb.) hizmet vermektedirler.

Ayrıca merkez binaya bağlantılı olarak inşa edilecek mendirek ve marinanın yatçılık turizmine katkısı olacağı düşünülmektedir.

SONUÇ :

Her geçer gün gelişen ve büyüyen turizm sektörünün ihtiyaı olan mekanların oluşturulmasında planlı çalışmaların önemi inkar edilemez. Salt spekülatif amaçlı i turizm ağırlıklı beton yığınlarının yeri- ne yapılacak olan doğaya saygılı muhtelif dinlenme fonksiyonlarını bt- nndoe toplayan çalışmalara öncelik ve önem verilmeli, teşvik edilmeli ve yatırımcılar bu yönde motifize edilmelidir. Olağanüstü doğal güzellik- lere sahip olan ülkede istikrarlı turizm politikaları tespit edilmeli, kısa vadeli planlamalarla sorunlar geiştirilmemeli. lke çıkarı için ge- liştiştirilecek, partiler ve hkmetler üstü kalıcı, uzun vadeli planlar uygulamaya konulmalı insanımız kendisi için büyük bir gelir kaynağı olan turizm sektörü için eğitilmeli ve ülkenin dış pazarlarda sunuluşu için geniş bütçeli fonlar ayırılmalıdır. Bu arada yürütülecek turizm alt yapı- sı kuruluş çalışmaları aceleye getirilmeksizin, politik spekülasyonlarla erezyona uğratılmaksızın sürdürülmelidir.

Gelecek yıllarda büyük bir turist potansiyeline sahip olacak olan ülkemizde turizm sektörü , sanayi ve tarım sektrnn yanında yeri- ni alacak gelirleri ile Türkiye gelişmesine büyük katkıda bulunacaktır.